

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL K. R. SKUNDO**

2020 m. rugsėjo 14 Nr. S- 169 (7-145/2020)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš komisijos pirmininkės Editos Galiauskaitės, narių Evaldo Raistensio, Rasos Stravinskaitės (pranešėja), Andriaus Veniaus, Vilmos Vildžiūnaitės, išnagrinėjo K. R. (toliau – Pareiškėjas) 2020-07-14 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2020-07-13 sprendimo Nr. 331-667011. Pareiškėjas K. R. dalyvavo 2020-09-02 Komisijos posėdyje nuotoliniu būdu, Inspekcijos atstovas posėdyje nedalyvavo.

Komisija n u s t a t ė

Komisija, susipažinusi su Pareiškėjo 2020-07-14 elektroniniu laišku – skundu, į kurį perkeltas Inspekcijos 2020-07-13 sprendimas Nr. 331-667011, 2020-07-16 raštu Nr. 5-461 (7-145/2020) konstatavo, kad Pareiškėjo skundas neatitinka Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 153 straipsnyje nustatytų reikalavimų skundo turiniui, tai yra nenurodytas reikalavimas priimti vieną iš sprendimų, kurį pagal savo kompetenciją turi teisę priimti Komisija, išnagrinėjusi mokestinį ginčą, nenurodytos aplinkybės, kuriomis Pareiškėjas grindžia savo reikalavimą bei nesutikimą su Inspekcijos sprendimu, skundas nepasirašytas, todėl nustatė 15 dienų terminą skundo trūkumams pašalinti.

Pareiškėjas 2020-07-21 elektroniniu paštu (paštu siūsta siunta Komisijoje gauta 2020-07-27) pateikė patikslintą skundą, kuriame, remdamasis MAĮ 155 straipsniu, prašė įpareigoti mokesčių administratorių jo sumokėtų 20 Eur grąžinimą nagrinėti iš naujo. Pareiškėjas reikalavo susilaikyti nuo diskriminacijos pagal negalią, nurodė, kad Kauno apylinkės teismas nevykdo jo prašymo, nors Komisijai pateikė reikalaujamą medžiagą. Pareiškėjas nurodė, kad nepasitiki tarnautojais, kurie savivaldžiauja valstybės vardu.

Pareiškėjas 2020-05-23 pateikė Inspekcijai prašymą grąžinti 20 Eur permoką, 2015-09-22 sumokėtą 6800 įmokos kodu. Inspekcija 2020-05-25 raštu Nr. (17.17.40) RES-78040 nurodė, kad sprendimui priimti yra reikalingi papildomi dokumentai (duomenys), tai yra teisėsaugos institucijų pažyma, kad 2015-09-22 mokėta 20 Eur įmoka už civiliniame procese teisėsaugos institucijų skirtą baudą yra nepanaudota (dokumentus Pareiškėjui pasiūlyta pateikti iki 2020-06-13)

Inspekcija, vadovaudamasi MAĮ 87 ir 111 straipsniais, mokesčių įstatymais, Mokesčių mokėtojo permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų grąžinimo (įskaitymo) taisyklėmis, patvirtintomis Inspekcijos viršininko 2004-12-07 įsakymu Nr. 1A-186 „Dėl mokesčių mokėtojo permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų grąžinimo (įskaitymo)“ (toliau – Taisyklės), ir išnagrinėjusi Pareiškėjo 2020-05-23 prašymą grąžinti (įskaityti) mokesčio ir (arba) baudos už administracinį teisės pažeidimą permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas

Nr. (17.16-40) GES-249778, 2020-07-13 sprendimu Nr. 331-667011 nusprendė negrąžinti 20 Eur sumos, nes nepateikti pagal MAĮ 87 straipsnio 6 dalį pareikalauti dokumentai (duomenys), susiję su Inspekcijos neadministruojamo mokesčio, baudų, paskirtų pagal MAĮ ar kitus mokesčių įstatymus, ir kitų įmokų permokos susidarymu. Papildomi sprendimo motyvai: nepateikta teisėsaugos institucijų pažyma, kad 2015-09-22 mokėta 20 Eur įmoka už civiliniame procese teisėsaugos institucijų skirtą baudą, nepanaudota.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjo skundas atmestinas, skundžiamas Inspekcijos sprendimas tvirtintinas. Ginčas tarp šalių vyksta dėl Inspekcijos sprendimo, kuriuo atsakyta Pareiškėjui grąžinti 20 Eur permoką. Inspekcija laikosi pozicijos, kad Pareiškėjo prašymo nagrinėjimo metu nebuvo pateikti dokumentai (duomenys), pagrindžiantys prašomos grąžinti permokos susidarymą, nepateikta teisėsaugos institucijų pažyma, kad 2015-09-22 mokėta 20 Eur įmoka už civiliniame procese teisėsaugos institucijų skirtą baudą, nepanaudota. Komisijos posėdžio metu Pareiškėjas laikėsi skunde išdėstytos pozicijos, papildomai paaiškindamas, jog jis nesuprato, kad jam skirta bauda, o įmoka buvo sumokėta, nes buvo toks teismo įpareigojimas. Taip pat Pareiškėjas paaiškino, jog yra atsiuntęs 2014 metų teismo sprendimą, kuriuo grindžia savo poziciją, kad jis neturėjo mokėti baudos. Pažymėtina, kad po kreipimosi į Komisiją Pareiškėjas elektroniniu būdu Komisijai teikė papildomus dokumentus: Vilniaus apygardos teismo 2020-07-23 nutartį civ. byloje Nr. 2S-1197-275/2020 (šia apeliacinio teismo nutartimi palikta nepakeista Vilniaus miesto apylinkės teismo 2020-06-13 nutartis, kuria Pareiškėjo ieškinys dėl sumokėtos sumos susigrąžinimo laikytas nepaduotu), internetinę nuorodą „<https://eteismai.lt/byla/97874397288536/2S-2230-254/2014>“ (teigdamas, kad tai yra teismo patvirtinimas, jog Pareiškėjas neturėjo mokėti 20 Eur), 2001-11-21 Kauno miesto apylinkės teismo sprendimą civ. byloje Nr. 2-13815/2001 (šiuo sprendimu nutraukta Pareiškėjo ir jo buvusios sutuoktinės santuoka) ir kitą informaciją. Taip pat pateikta informacija apie tai, jog Pareiškėjas kreipėsi į įvairias institucijas (Lietuvos Konstitucinį teismą, Lietuvos Respublikos Vyriausybę, Seimą ir kitas institucijas) ir yra gavęs šių institucijų atsakymus ar informaciją apie tai, jog kreipimaisi yra užregistruoti. Taip pat Pareiškėjas prašė Komisijos iš Kauno apylinkės teismo išreikalauti 2001-10-18 nutartį dėl žyminio mokesčio sumažinimo byloje Nr. 2-13815. Kauno apylinkės teismas 2020-08-14 pateikė Komisijai prašomą nutartį (taip pat kitus Kauno apylinkės teismo ir Kauno apygardos teismo Pareiškėjo atžvilgiu priimtus procesinius dokumentus). Iš Kauno apylinkės teismo 2001-10-18 nutarties civ. byloje Nr. 2-13815/2001 matyti, jog Kauno apylinkės teismas, atsižvelgdamas į Pareiškėjo turtinę padėtį (Pareiškėjas yra invalidas, gauna nedidelę pensiją, neturi savo vardu nei nekilnojamojo, nei kilnojamojo turto), 2001-10-08 nutartimi iš dalies atleido Pareiškėją nuo žyminio mokesčio mokėjimo.

Iš byloje surinktos informacijos nustatyta, jog Pareiškėjas su nustatytos formos prašymu 2020-05-23 kreipėsi į Inspekciją, prašydamas grąžinti 20 Eur permoką, sumokėta 2015-09-22, nurodydamas sumokėtos įmokos 6800 kodą, tai yra prašydamas grąžinti sumokėtą civiliniame procese teisėsaugos institucijų paskirtą baudą.

Pagal MAĮ 2 straipsnio 12 dalį mokesčio permoka yra laikoma mokesčių mokėtojo sumokėta per didelė mokesčio suma, t. y. mokesčio (įmokos, baudos ar pan.) suma, kurios mokesčių mokėtojas neturėjo pareigos mokėti pagal teisės aktų reikalavimus. Pagal Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo formuojamą praktiką (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016-02-25 nutartis adm. byloje Nr. A-182-438/2016, 2017-03-21 nutartis adm. byloje Nr. A-3146-575/2017) mokesčių mokėtojui tenka pareiga pagrįsti mokesčio (įmokos) permokos susidarymo realumą. Pagal Taisyklių 17 punktą prašymas dėl mokesčio permokos (skirtumo) grąžinimo turi būti užpildytas ir pateiktas, laikantis Taisyklėse nustatytų reikalavimų, o pagal Taisyklių 16 punktą prie prašymo turi būti pateikti prašymui išnagrinėti ir sprendimui priimti reikalingi papildomi dokumentai ir duomenys (Taisyklėse pateiktas pavyzdinis, tačiau nebaigtinis tokių dokumentų sąrašas), pagrindžiantys Inspekcijos administruojamų mokesčių ar baudų už

administracinį nusižengimą permokos (skirtumo) susidarymą ir (arba) patvirtinantys Inspekcijos neadministruojamų mokesčių, baudų, paskirtų pagal MAĮ ar kitus mokesčių įstatymus, ir kitų įmokų sumokėjimą ar nepagrįstai išieškotas sumas. Taigi, apibendrinus aptartas teisės aktų ir teismų praktikos nuostatas, darytina išvada, kad tik mokesčių mokėtojui objektyviais ir abejonių nekeliančiais duomenimis pagrindus aplinkybes, jog jis mokėstį, įmoką (ginčo situacijoje teisėsaugos institucijų civiliniame procese paskirtą baudą) sumokėjo neturėdamas teisinio pagrindo, mokesčių administratoriui atsiranda pareiga sugrąžinti įmokos permoką. Ginčo situacijoje, įvertinus tai, jog Pareiškėjas Inspekcijai paprašius pateikti papildomą informaciją ir dokumentus dėl permokos susidarymo realumo, nepateikė teisėsaugos institucijų pažymos ar kitos informacijos, kad jis neturėjo pagrindo mokėti jam paskirtos baudos, konstatuotina, kad nėra teisinio pagrindo pripažinti, jog Pareiškėjo prašoma grąžinti permoka yra susidariusi ir yra pagrindas ją grąžinti.

Pagal byloje esančius dokumentus nustatyta, kad Pareiškėjas 20 Eur baudą yra sumokėjęs pagal įsiteisėjusią Kauno apylinkės teismo 2015-05-12 nutartį civ. byloje Nr. 2-13815/2001. Nustatyta, kad Pareiškėjas 2015-04-17 pateikė Kauno apylinkės teismui prašymą grąžinti žyminį mokesťį (žyminis mokesťis buvo sumokėtas 2001 metais civ. byloje Nr. 2-13815/2011, teikiant pareiškimą dėl santuokos nutraukimo, santuoka nutraukta Kauno apylinkės teismo 2001-11-21 sprendimu civ. byloje Nr. 2-13815/2001). Kauno apylinkės teismas 2015-05-04 nutartimi Pareiškėjo prašymą atmetė ir paskyrė Pareiškėjui 150 Eur baudą už piktnaudžiavimą procesinėmis teisėmis, nes, pasak teismo nutarties, analogiškas reikalavimas išspręstas Kauno apylinkės teismo 2015-02-13 nutartimi, kuria prašymas atmestas, o Kauno apygardos teismas 2015-04-13 nutartimi Kauno apylinkės teismo 2015-02-13 nutartį paliko nepakeistą. Kauno apylinkės teismas 2015-05-12 nutartimi sumažino Pareiškėjui paskirtos baudos dydį iki 20 Eur, o Kauno apygardos teismas 2015-09-07 nutartimi civ. byloje Nr. 2S-1605-324/2015, išnagrinėjęs Pareiškėjo atskirąjį skundą, Kauno apylinkės teismo 2015-05-12 nutartį paliko nepakeistą. Atsižvelgiant į tai, jog 20 Eur bauda yra sumokėta pagal įsiteisėjusius procesinius teisinius dokumentus, nėra pagrindo spręsti jos grąžinimo klausimą ar konstatuoti, jog įmoka yra sumokėta nepagrįstai. Nors Komisijos 2020-09-02 posėdžio metu Pareiškėjas laikėsi pozicijos, kad jis nežinojo (nesuprato), jog jis sumokėjo baudą, tačiau iš Komisijos sprendime aptartų Kauno apylinkės teismo ir Kauno apygardos teismo procesinių dokumentų turinio matyti, kad Pareiškėjas atliko veiksmus nesutikdamas su paskirta bauda, tai yra dėl Kauno apylinkės teismo 2015-05-04 nutartimi paskirtos baudos teikė skundą Kauno apylinkės teismui (kuris 2015-05-12 nutartimi sumažino paskirtos baudos dydį iki 20 Eur) bei atskirąjį skundą Kauno apygardos teismui (kuris Kauno apylinkės teismo nutartį paliko nepakeistą). Aptartos aplinkybės paneigia Pareiškėjo poziciją dėl jo suklaidinimo ir nesudaro pagrindo Inspekcijos sprendimą pripažinti nepagrįstu.

Pareiškėjo pozicijos, kad jis neturėjo mokėti baudos nepatvirtina ir Pareiškėjo minima Kauno apygardos teismo 2014-11-03 nutartis civ. byloje Nr. 2S-2230-254, kur, pasak Pareiškėjo, pripažinta, kad jis nepiktnaudžiauja procesinėmis teisėmis. Nustatyta, jog Pareiškėjas 2014-08-01 kreipėsi į Kauno apylinkės teismą su prašymu atnaujinti terminą apeliaciniam skundui paduoti, nurodydamas, kad jam daugiau nei 13 metų negrąžinamas žyminis mokesťis, pateiktu apeliaciniu skundu reikalaujamas priimti papildomą sprendimą. Teismas 2014-08-20 nutartimi civ. byloje Nr. 2-13815/2001 Pareiškėjo prašymą atnaujinti terminą apeliaciniam skundui paduoti atmetė bei atsisakė priimti ieškovo pateiktą apeliacinį skundą ir jį grąžino Pareiškėjui. Minėtoje nutartyje teismas taip pat išaiškino Pareiškėjui, jog jam už piktnaudžiavimą procesinėmis teisėmis gali būti skirta nutartyje nurodyto dydžio bauda. Kauno apygardos teismas 2014-11-03 nutartimi civ. byloje Nr. 2S-2230-254/2014 Pareiškėjo atskirąjį skundą dėl Kauno apylinkės teismo 2014-08-20 nutarties atmetė. Iš Kauno apygardos teismo nutarties nuostatų matyti, jog joje teismas išaiškino Pareiškėjui, kad aptartoje pirmos instancijos (arba Kauno apylinkės) teismo nutartyje nebuvo konstatuotas Pareiškėjo piktnaudžiavimas, tačiau Pareiškėjui buvo išaiškintos poveikio priemonės, kurios gali būti taikomos asmeniui, kuris būtų pripažintas piktnaudžiaujančiu procesu. Tokiu būdu Kauno apygardos teismas 2014-11-03 nutartyje nesprenė ir negalėjo spręsti dėl

Pareiškėjo vėlesniais laikotarpiais (2015 metais) atliktų veiksmų ir neatlikinėjo Pareiškėjo 2015 metais atliktų veiksmų teisinio vertinimo. Todėl šios nutarties nuostatos negali būti pagrindu pripažinti, jog Pareiškėjas, teikdamas vėlesnius (2015 m.) prašymus dėl žyminio mokesčio gražinimo, nepiktnaudžiavo procesinėmis teisėmis.

Komisijos vertinimu, Pareiškėjo papildomai pateikti dokumentai ir informacija nesudaro pagrindo pripažinti, jog egzistuoja pagrindas gražinti jo 2015-09-22 sumokėtą teisės saugos institucijų civiliniame procese paskirtą baudą, nes juose nėra sprendžiama dėl įmokos gražinimo pagrįstumo ir pan. Taip pat nėra pagrindo pripažinti, kad Pareiškėjas yra diskriminuojamas dėl negalios ar kitų aplinkybių, nes Pareiškėjo prašymas buvo sprendžiamas laikantis bendrųjų teisės aktų reikalavimų, reglamentuojančių mokesčių permokos gražinimą. Tai, jog Kauno apylinkės teismas 2001-10-18 nutartimi civ. byloje Nr. 2-13815/2001 sumažino Pareiškėjui teikiant ieškinį mokėtino žyminio mokesčio dydį, nesudaro pagrindo pripažinti, kad 2015-09-22 įmoką (kurios dydį Kauno apylinkės teismas 2015-05-12 nutartimi taip pat sumažino, įvertinęs Pareiškėjo turtinę padėtį), Pareiškėjas sumokėjo neturėdamas pagrindo. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija konstatuoja, kad ginčo byloje, esant įsiteisėjusiam procesiniam sprendimui dėl 20 Eur baudos skyrimo, nesant duomenų apie jos panaikinimą, nepateikus teisės saugų institucijų pažymos apie sumokėtos įmokos nepanaudojimą, nėra pagrindo pripažinti, jog bauda yra sumokėta nesant teisinio pagrindo ir ji gali būti gražinta Pareiškėjui, todėl Pareiškėjo skundas atmestinas, o Inspekcijos sprendimas tvirtintinas.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a :

Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2020-07-13 sprendimą Nr. 331-667011.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, sprenddami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė	Edita Galiauskaitė
Komisijos narys	Evaldas Raistenskis
Komisijos narė	Rasa Stravinskaitė
Komisijos narys	Andrius Venius
Komisijos narė	Vilma Vildžiūnaitė